

[Erik Kragh.]

stede. Men som den højtærede udenrigsminister har sagt i sin redegørelse, er de små landes muligheder naturligvis begrænsede. Det er og bliver nu desværre stormagternes spil. Men de små landes muligheder er ingenlunde ikke-eksisterende, og vi har — som også udenrigsministeren pegede på — gennem FN og sammen med de nordiske lande en mulighed.

Må jeg til slut sige om nedrustningsproblemet set ud fra et dansk synspunkt: jeg har ude i landet mødt det synspunkt, om vi ikke burde nedsætte vort forsvarsbudget i takt med den amerikanske reduktion af forsvarsbudgetterne. Dertil vil jeg svare, at nedrustningsproblemet er jo en integrerende del af de enkelte landes sikkerhedspolitik, og derfor må nedrustning for Danmarks vedkommende ses på baggrund af vort medlemskab af Atlantpagten, der er grundlaget for vor sikkerhed. En isoleret dansk nedrustning eller afrustning ville ikke fremme afspændingen, men tværtimod svække afspændingsmulighederne, fordi den ville forvandle et stabilt område omkring den vestlige Østersø til et urocenter, hvor usikkerhed ville råde.

Man taler så meget om, at vi skal føre afspændingspolitik, og om dit og dat ikke ville skade afspændingen. Men hvad er afspændingspolitik? Præsident Kennedy sagde for 4 år siden — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til et par korte citater —:

„Det primære formål med vore våben er fred, ikke krig“.

Og præsident Johnson sagde den 19. januar i år:

„Det er stadig vort formål. Vi er bevæbnede, ikke for at erobre, men for at sikre vor egen sikkerhed og for at opmuntre, at internationale uoverensstemmelser afgøres ved fredelige midler“.

En virkelig afspændingspolitik er et forsøg på at nå at tale sig til rette med den anden part, men vel at mærke med en baggrund, som den anden part forstår, nemlig en sikkerhedsbaggrund, så han ikke er i tvivl om, at militære midler ikke betaler sig. Derfor er isolerede afrustningsforanstaltninger, som er det, man ofte mener, når man taler om afspændingspolitik, ikke det, vi skal gribe til, hvis der skal

være mening i vort medlemskab af NATO. Dette medlemskab giver os en sikkerhed; men den sikkerhed, vi får, står i direkte forhold til, hvad vi selv præsterer. En reduktion af de styrker, der er fastsat i forsvarsforliget, ville rejse alvorlige tvivl hos vore allierede med hensyn til, om vi mener det alvorligt med vort medlemskab, og følgerne heraf er det ikke vanskeligt at forestille sig.

De opgaver, som vort forsvar skal løse, kan ikke stilles af folketinget, hvis vi vil et forsvar, men de stilles af vor geografiske beliggenhed og af den politiske og strategiske situation i verden omkring os. Når man her i salen i går og tidligere fra visse sider har krævet besparelser på forsvarets budgetter, må det måske være tilladt i al stilfærdighed heroverfor at gøre opmærksom på, at forsvarret ikke stod i forreste geled, da alle de millioner blev uddelt, som nu volder os så megen bekymring.

Helveg Petersen: Også jeg vil gerne takke den højtærede udenrigsminister for den redegørelse, vi har fået, og jeg vil gerne sige, at der er al grund til, at vi hyppigere, end tilfældet er, har debatter om udenrigspolitiske emner her i folketinget.

Den risiko, rustningerne indebærer, gør det nødvendigt for Danmark sammen med andre at gøre, hvad der er muligt for at påvirke udviklingen i den rigtige retning, og her ligger der en vældig arbejdsmark foran os. Jeg mener, vi må være parat til at tage initiativer og undersøge alle muligheder for, at det kan ske.

Ved FN's 19. generalforsamling gav den engelske FN-minister, lord Caradon, i en tale den oplysning, at verden hvert år bruger et beløb på omkring 150 milliarder dollars — eller mere end 1.000 milliarder kr. — på forsvarsudgifter. Det har jordens nationer råd til at ofre på militære formål, samtidig med at store dele af menneskeheden lever under trykket af fattigdom og elendighed — en fuldkommen urimelig tilstand.

Udenrigsministeren gjorde i sin indledning et par bemærkninger om Den internationale Domstol og sagde, at den, selv hvor vigtige nationale anliggender stod på spil, har vist evne til at træffe afgørelser, der blev respekteret af parterne. Jeg under-